

DUNÁNTÚLI HAZÁNK

Keresztény kisgazda- és földmives-párti politikai lap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pápa, Jókai Mór utca 15.
Telefonszáma: 14.

Előfizetési árak: egész évre 160 K, félévre 80 K, negyedévre 40 K, egy hónapra 13-30 K. Egyes szám ára 2 K.

Felolvasó szerkesztő:

ZSILAVY SÁNDOR.

A keresztény kisgazda- és földmives-szövetség hivatalos lapja.

Megjelenik minden pénteken és vasárnap.

Szemle.

Timborn dr., a német centrum-párt vezére a magyarországi nemzetiségi ügyről szólva a következő kijelentést tette a többiek között: „Magyarország elvesztette régi területeinek egy jelentékeny, sőt talán mondhatnám legjelentékenyebb részét, de ennek a helyzetnek bizonyos előnyei is vannak. Magyarország ugyanis így tökéletes nemzeti állam lett és megszabadult legsúlyosabb problémájától, a nemzetiségi kérdéstől”. Ugy látjuk, Timborn dr. is állította annak a hamis idealogának, melyet nemzetiségünk volt vezérei hirdettek a velük szövetséges szomszédos államok hatalmi politikája érdekében s amellyel a Jász-féle radikalizmus segített neki felkiabálni az egész világot. Soha olyan kétségtelenül ki nem tűnt, mint most, hogy bármilyen politikai is követtünk volna a nemzetiségekkel szemben, ezek a faji együttartozás elve alapján épp úgy elősegítették volna a szomszédos államok hódító törekvését, mint ahogyan gúnyt űznek most — amikor a hatalom kezükben van — a liberális demokrácia jelszavából is, amelyet pedig szintén szentnek vallottak mindaddig, amíg Magyarországgal szemben lehetett hangoztatni. Ennek a faji és demokratikus hazugságnak, amelynek sajnos, a Balkánon élő németek is — bár jóhiszeműen — terjesztői voltak, egyszer így ki kellett robbannia és ki kellett égni, hogy egy nagy, kulturális hivatású és magasabbrendű államélet számára fogékonyá tegye a lelket. Nap-nap után újabb jelei mutatkoznak, újabb bizonyítékok akadnak, hogy a tőlünk elszakadt nemzetiségek minő bűnbánó lélekkel, sok megpróbáltatáson, csalódáson átment szívvel szeretnének visszatérni abba az állami kötelékbe, melyet egy ezredév hányattatása sem birt szétszakítani. Jó lélekkel ajánlanók dr. Timborn úrnak, hogy mielőtt a fenntről közölt nyilatkozatot teszi, ismerkedjék meg közelebbről azokkal a dolgokkal, helyzetekkel, amelyekről nyilatkozni kíván. Nekünk nemcsak a tőlünk elszakított területekre van szükségünk, szükségünk van azok dolgosa népeire is, kik nekünk testvéreink egy ezredév óta. Mi, ami parányi nemzeti államunkban megélni nem tudunk, de szupremáciánkat, magyar hegemoniánkat meg fogjuk tudni őrizni — mint megőrizték annyira sok századon át — a nemzetiségek tömegeiben is és bizonyosan tudjuk, hogy a tőlünk elszakított nemzetiségek boldogabban lennének a mi kultúránk napfényében, mint a román bojárok, szerb kanászok, cseh trombitások erőszakos „kultúrájának” bűslő köldében.

TÁVIRATOK.

(Saját tudósítónktól.)

A nemzetgyűlés.

Budapest, június 11.

A nemzetgyűlés mai ülését 3/411 órakor nyitotta meg Kenéz Béla alelnök; a napirend során a nemzetgyűlés harmadik olvasásban is elfogadta az 1920/21. évre szóló költségvetési törvényjavaslatot. Kihirdetés céljából felterjesztik a kormányának. Ezzel a nyolcórás ülészakat megszűnik. Az elnöki előterjesztés során bemutatja az elnök a tegnapi ülésen a névsorolvasás alkalmával hiányzókat névsorát. A Ház nem kívánja ezek felolvasását, minthogy a tegnapi délelőtti ülés igen hosszú volt, az elnök azt javasolja, hogy a Ház álljon el a házszabályok 262. §-ának alkalmazásától is. Szabó János, Schandl Károly, Pálfi Dániel, Lingauer Albin, Somogyi István bejegyzett interpellációira közvetlen napirend után tér át a Ház. A nemzetgyűlés legközelebbi ülését június hó 14-én tartja, melynek napirendjére a kolozsvári és pozsonyi egyetem elhelyezéséről szóló törvényjavaslatot tűzték ki.

Ezután Hegedűs Lóránt kért szót: Patzer Géza május 25-én interpellációt intézett hozzám, amelyben azt kérte, hogy a pénzkicserélés községek csoportosításával történjen és hogy a hamispénzek beváltásáról lehetőleg azonnal hozzanak valami rendeletet. Eredetileg az volt a szándékom, hogy a pénzkicserélés 5%-os levonással történjen. Később azonban a magyar állam kárára, a közgazdaság előnyére elállottam ettől a tervtől. Később sikerült az államjegyek beváltását úgy keresztül vinni, hogy semmi zavar nem történt, sőt a valutánk határozott emelkedése látható. Ez, a külföldi szakemberek által is elismert tény. Elismerem, hogy néhol a pénzkicserélés nehézségekbe ütközött, minthogy azonban a határidőt kitöltött, a helyzet megjavult és most beszámolhatok arról, hogy a pénz kicserélése milyen eredménnyel történt. A pénzkicserélés részben már be van fejezve. Eddigi tizenegy milliárd és kétszáz ezer korona értékű bankjegyet cseréltünk ki. Most következik a 100 koronások kicserélése. Úgy rendelkeztem, a kisebb bankjegyek kicserélésénél menél több intézetet bizzanak meg a kicseréléssel. A 100 koronás kicserélést az osztrák-magyar bank 200 fiókja végzi.

(Lapunk zártakor a gyűlés még folyik.)

„Hiszek egy Istenben.
Hiszek egy hazában.
Hiszek egy Isteni örök igazságban.
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.”

Igen szomorú

statistikai kimutatás jelent meg ép a legutóbbi napokban, mely arról tesz fájó tanubizonyoságot, hogy Csonka-Magyarország területén a lakosság természetes szaporodása — összehasonlítva a múlt évek hasonló időszakával — igen nagy visszaesést mutat és alig valamicskével mulja felül a halálozások számát. Ennek oka elsősorban a nagyon gyenge lánb álló, sőt mondhatni, az utóbbi években majdnem teljesen elhanyagolt gyermekvédelem. Nálunk a gyermekvédelem alatt elsősorban az elhagyott, főleg pedig az anyagilag elhagyott gyermekek védelmét értik. A gyermekvédelemnek ez az ága papíron mintaszerű s a gyermekvédelem ezen ágának azon része, melyet az állami közegék látnak el, a valóságban is mintaszerű. A belügyminisztérium gyermekvédelmi osztálya, a gyermekmenhelyek személyzeté ellen a legnagyobb rosszakarattal sem lehet lényegesebb kifogást emelni. Ellenben a vármegyes és a községek azt, amit a gyermekvédelem ezen ágában el kell látniok, csak ugyanúgy látják el, mint a közigazgatás többi ágait. A társadalom pedig egynehány — sajnos, sokszor feltűnési viszketegségben szenvedő egyéntől eltekintve, nem nagyon érdeklődik a gyermekvédelem ezen ága iránt. (A többi ágak iránt még kevésbé. Szedő). Ennek két főoka van. A magyar társadalmat semminemű társadalmi probléma sem izgatja túlságosan s hallgatag benné el a nyárspolgároknak azon meggyőződés, hogy a gyermekvédelem az erkölcssteleniséget támogatja.

Az elhagyott gyermekek védelme körül a legközelebbi jövő feladata: a felvételek körül uralkodó túlzott liberáliszmus mérséklése s az elhagyott gyermekek jogvédelmének kiépítése.

Eleg magas nivón áll a bűnös gyermekek védelme. E kérdés ugyanúgy, mint az anyagilag és erkölcsileg elhagyott gyermekek kérdése, a legújabb időkbeli való, teljesen modern jogszabályok által van rendezve. Az igazságügyminisztérium és a bíróságok ellen jóval kevesebb a kifogás, mint a közigazgatási és egyéb hatóságok ellen.

A gyermekvédelem többi ágairól már kevesebb jót lehet mondani. Azok tekintetében — főleg a jelenlegi nyomorúsá-

gunkban — a művelt külfölddel már alig vehetjük fel a versenyt.

Ma még a gyermekvédelmi intézmények alapja a családjog. A legfontosabb gyermekvédelmi intézkedések a magánjognak gyermekvédelmi intézkedései. Ezek nálunk egyszerűen nem kielégítőek; nem kielégítőek pláne akkor, ha az óriási háborús veszteségeket tekintve vesszük és arra gondolunk, hogy a jövő generáció megteremtésére, megmentésére, megtartására minden emberileg lehető el kell követnünk. Mulhatatlanul szükséges a gyámhatósági közigazgatást, mely manapság vármegyei feladat, ennél fogva rendkívül alacsony színvonalon áll, állami feladattá tenni, a házasságon kívül született gyermekek magánjogi helyzetét méltányosan szabályozni, a gyermekeknek a szülői hatalommal való visszaélései ellen kellő oltalmat nyújtani.

A női és a gyermekmunka kérdését jogunk meglehetősen igazságtalanul szabályozza s ezen szabályozás még igazságtalanabbá válik a közigazgatási hatóságok hanyag és a munkaadókát sokszor előnyben részesítő eljárása folytán. Ezen állapotot ama külföldön gyakran felhangzó érveléssel, hogy a termelésnek mennél több dolgos kézre van szüksége, nálunk már a termelés alacsonyabb fejlődési fokánál fogva sem lehet indokolni.

A szülést, gyermekgyógyászatot a városokban kielégítő színvonalon áll. De a falvakban e téren ugyanúgy, mint a közegészségügyi és a gyógyászati viszonyok terén általában, sokkal rosszabbak a viszonyok. Ha még megemlíthetjük a dajkaügyet (érte ezalatt a hozzátartozók által tápszülőknél elhelyezett gyermekek ügyét), az állami-, községi-, magán- stb. óvodák ügyét, mely papíron szebb, mint a valóságban, s ha a népiskolai oktatás hiányait teljesen elhallgatjuk (szóljanak róla azok, kik erre hivatottak), nagy vonásokban rámutattunk azokra a hiányokra, melyek a ma már óriási arányúvá növekedett magyarországi gyermekhalandóság csiréit képezik.

A szükség, nyomor és nélkülözésekről nem is szólunk, ezek nem oly rejtett hiányok, mint az előbbieket, ezek hangosan kiabálnak reánk a sápadt, elványadt, lesóványodott, beteges gyermekek beesett szeméből.

Végezetül fellesszük a nagy költő kérdését: „Lesz-e gyümölcs a fán, melynek nincs virága?” Lehet-e hinni, bizni a magyarságnak egy jobb jövőben, egy erős, egészséges jövő generációban, mely fenn fogja tudni tartani, meg fogja tudni védeni a maroknyi magyarságot Európa közepén akkor, midőn a legelembibb védekezési módok is hiányzanak arra, hogy meg tudjuk gátolni a gyermekhalandóság ezernyi okát. Ha a világháború sok-sok ezernyi rokkantja, amputáltja, testileg-lelkileg betegé lett katonájának látása nem nyitja fel a társadalom szemét a borongós jövőre, ha nem érezzük, hogy ma minden gyermek egészsége, élete reánk nézve mérhetetlen, megbecsülhetetlen kincset jelent, ha nem rázzuk fel a lelkek fagyos közönyét, akkor Magyarország szomorú végzete örökre meg van pecsételve.

D.

„Csönka Magyarország — nem ország,
Egész Magyarország — mennyország!”

Közhuszár Kerekes.

Omlósfővenyű part az emlékezet... folyton csapkodják a feledés hullámai, hol csak porszemeket, hol meg egész nyos darabokat ragadva magukkal az elhomályosult múlt örvényébe, míg végre lasscskán elfeledünk mindent, hogy utójárá minket is elfelejtsenek mindenk.

Hanem közhuszár Kerekesre pontosan fogok emlékezni, míg csak élek, mert olyan ember volt az, akit egyhamar nem lehet elfelejteni.

Vafahol a Bükk-hegység alján látta meg először a napvilágot; hogy hol? bizony magam sem tudom, de jóformán közhuszár Kerekes sem tudta. Mert hiszen ennek nem volt ő előtte valami nagy jelentősége. Lévéen előtte csak két fontos dolog a világon: az egyik honvédszuszár létének dicsőséges mivolta, a másik, no a másik az a lova volt: a Ráró. Előbbiért képes volt minden eszeveszett hőstetre, utóbbiért: a Ráróért, minden agyafurt gázságra, ha arról volt szó, hogy kettőjük közül melyik koplalon — mert biz ebből a feneállapotból is kijutott bőven lelkes és lelketlen állatnak egyformán, az Úrnak 1914. esztendőjében.

Nem is csoda aztán, ha ökelme úgy üdvözölte a világháborút, mint más ember a lakodalma napját. Hogyisne! Lesz ott enni-inni-való elég — mert hisz éhgyomorral legfeljebb a pap ha prédikál, de háboruzni az ördög sem háboruz — gondola vitéz közhuszár Kerekes. Ellenben kiverelkedhet magát már egyszer végre-valahára az ember egy egész életre amegy istenigazában, s ha beveri a szomszédja: a muszkafelbarátja fejét, hát nem lesz dolga csendörrel, hajduval, szolgabíróval mint eddig, de sőt még meg is dicsérik érte, legkivált pedig még káplár is lehet. Hát hogyne volna dicső egy dolog az a háború! Amikor ezeket aztán szép sorjában rendre elgondolta, s pörge fekete bajuszát hetykén kipödrölte, piros huszársapkáját betyárosan féloldalt a szemére vágta: akkor apró fekete szeméi villogtak, szinte világitottak, mint hamu alól a menyecskeszemű parázs, s a köztük elhelyezett hatalmas sasorr jóváhagyólag látszott integetni. S ha még hozzáveszem széles vállain uralkodóként terpeszkedő bikanyakát, s kissé kifelé görbült lábait, amelyekről meglátszik, hogy gazdájuk már legalább négy esztendeje nem jár gyalog, hanem lovon szolgálja a „császárt”: ime előttünk áll vitéz közhuszár Kerekes.

Azaz hogy dehogyan áll... dehogyan áll. Mert térdig el van merülve abban a vendégmarasztaló sárban a nagymihály-homonnai országúton, amelyik alattomos tolvaj módjára először legfőbb ékétől: a féltett sarkantyujától fosztotta meg a lováról leszállított huszárt és káromkodik oly pogányul, hogy a legöregebb trénermesterek is tanulhatnának tőle. Szidja az orosz, hogyan mert bejönni Homonnára. Szidja a „landsturmokat” — minek voltak gyávák. Szidja a vezetőséget, aki kieszelte, hogy a huszárt leszállítva lováról, „gyalázatos bakasorsra” kényszerítse — szuronyos puskát nyomván a kard mellé markába. Szidja a szenteket, hogy minek adtak annyit esőt, ami sártengerré dagasztotta az egész vidéket: s legkivált szidja a mellette bandukoló „kutyamosót”, aki olyan lelketlen „pernahajder”, hogy a nála levő kulacs rumot nem akarja neki átengedni, jöllehet András barátunk elkeseredett állapotában szörnyen ihatnék s már 50 koronáig felicitálta „magára a kívánatos nedűt. Nyakig-fülig sárosan, keserű-dacos arcával, rozsdás, piszkos kardjával — ami utánna uszik a sárban — olyan, mint egy lázadásra készülő ördög.

No, de semmi sem tart örökké. Minket

is csakhamar befogadtak a Homonnán innen elkészített lövészárkok, amelyekben még verkedett a bécsi Deutscheisterok egy töredéke. A jelszó az volt, kitarítani az utolsó emberig, hogy a Laborc völgyén Homonnáig előretört orosz el ne kerülhessen a nagymihályi síkságra, mert abból nagy baj lesz. No nem is sikerült el: megállítottuk szerencsésen. Az is igaz azonban, hogy egy nap nyolc rohamot vertünk vissza. Kerekes Andris úgy verkedett, mintha csak otthon lett volna bucsun, a falu korcsmájában. Összetört vagy három puskát és a saját szavai szerint olyanokat ütött „mint az a friss tavaszi istennyila”. Hát hogy is tudott volna az orosz előbbre jönni. Ellenkezőleg, egy hét múlva visszavettük tőle Homonnát is, hanem akkor már vitéz közhuszár Kerekes nem volt ott köztünk. Nem ám! Mert közben megsebesült. Hanem ez is igen furcsa körülmények között történt s éppen ezt akarom elmesélni.

A fentemlített „hajcihoben” nagyon kifáradt a mi hőstünk, de még ennél is jobban megsomjazott. Hát hiszen ami azt illeti, vizünk lett volna elég, mert térdig álltunk benne, hanem már egyszer neki olyan természete volt, hogy nem vizre, hanem rúma szomjazott meg. S még hogy tantulusi kinjai annál nagyobbak legyenek, a kapitány tisztilegénye éppen pont melléje került, gúnyosan vigyorgó pófával mutogatván neki a tele rumos kulacsot.

— Nem innál egyet, András?

— Hogy adod?

— Pénzért nem eladó!

— Hát miért adnád?

Tudod mit — felel a „csicskás” —, ha most, fényes nappal felmászol az árok tetejére, tótágot állsz és rávered a sarkantyus csizmádat a szemközti oroszra — neked adom ingyen.

— Aztán nem csapsz be? Kérdé a huszár szikrázó szemekkel.

— Ugy segejlen! neked adom — kötekedék a másik.

— Fújd ki a szádon az Isten nevét!

— Isten bizony!

Vitéz Kerekes András szeméi ekkor már vérben usztak, fújt, mint a belső vágytól agyonhajszolt bika. — Hát jó — felelte. Merre van a kapitány?

— A tulós szárnyon; most megteheted, ha mered. — Diktum, faktum, egyszer csak a szemben levő oroszok meglátnak a mi árunk tetején egy piros nadrágot, két sarkantyus csizmát az égnek emelkedni, bokázva összeverődni, miközben a hozzátartozó ember fejetején állva, a két kezével támaszkodva, torzakadadtából ordította feléjük magyarul:

— Hej ruszi, bűdös ruszi, gyere velem táncolni.

Táncolni ugyan nem jött át az orosz, hanem nyitott ágyuból, puskából, géppuskából egy olyan megveszekedett tüzet a merénylőre, hogy még máig is csudálkozom, hogyan menekült ki épkezláb a huszár abból a pokolból. Az előrohanó kapitány szidta, mint a bokrot, megértvén azonban a dolgok állapotját, mert hogy „rémisztőn” igazságos ember volt, ráordított a legényére:

— Add oda neki rögtön azt a kulacs rumot, te országos gazember!

Vitéz közhuszár Kerekes pedig mennyei derűvel arcán fogadta a feléje telt kulacs formában nyújtott babért, s feszesen tisztelegve kínálta azt parancsnokának, mondván:

— Megkövetem vitéz kapitány uramat, igyék egyet az egészségemre. Ki van fizetve becsülettel.

S csak miután ő maga is eloltá torkának pokolszomját, szőlította a sebesültkötözött, hogy kösse be golyóhorzolta lábát.

St.

LEGÚJABB.

A lengyelek visszavonulása.

Berlin, június 11.

Az ideérkezett jelentések szerint a lengyelek tegnap délután kiűrtették Katowitz városát. A Vossische Zeitung jelentése szerint a lengyel front északi részén, ott, ahol az angolok nyomultak előre a saját füzérségükkel és vonatokkal együtt, lassan visszavonulnak. A lapok kijelentik, hogy az ipari területek városaiiban, az ottani inséges helyzet következtében tömegesen lép fel a kolera, tifusz és a spanyol-láz. A teljes élelmiszerhiány következtében a gyermekek rettenetesen nyomorognak.

Francia vélemény a békéről.

Páris, június 11.

Jean Longuet a Populaire-ben a trianoni békeszerződésről írván, hangoztatja, hogy a győzők Középeurópát balkanizáltak, mindenütt mesterséges államokat teremtettek, nem törődve a gazdasági szükségekkel és földrajzi egységgel.

A Rajnavidék tiltakozása.

Berlin, június 11.

(M. T. I.) A Rajnavidék valamennyi pártja és a német nemzeti párt köngs-winteri tanácskozásán határozatot hoztak, amelyben kinyilvánították a Rajnavidék megszállása következtében előállott elviselhetetlen helyzetet és tiltakoztak a megszálló csapatok, különösen a színes csapatok ellen.

HIREK.

— **Vármegyei közgyűlés.** Veszprém-vármegye törvényhatósági bizottsága folyó 1921. évi június hó 14-én és a következő napokon rendes közgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő ügyek vannak kitzúve: Alispáni jelentés. — Az úresedésben levő két vármegyei árvaszéki ülnöki állás választás utján való betöltése. — Gróf Bethlen István magyar királyi miniszterelnök a miniszterium kinevezését tudatja. — Gróf Ráday Gedeon belügy-miniszter belügyminiszterre történt kinevezését közli. — A Magyar Tudományos Akadémia anyagi támogatása. — Győr-vármegye átirata a törvényhozó hatalom jelenleg szünetelő második kamarájának életre hívása tárgyában. — Kecskemét város a mezőgazdasági termények forgalmának szabadbá tétele tárgyában hozott átirata. — A vármegyei tisztviselők, kezelő- és segédszemélyzet, valamint az altisztek és szolgák kérvénye az összes illetményeik, családi és egyéb pótlékaiknak az 1921. évre törvényhatósági segély-kép leendő nyújtása iránt. — A vármegye alispánja egészségi okokból f. évi június hó 15-től augusztus 1-ig terjedő időre szabadság engedélyezését kéri. — Pápa r. t. város képviselő-testületének a kérményseprési díjak felemelése tárgyában hozott határozata. — Pápa r. t. város képviselőtestületének két elsőosztályú aljegyzői és két közigazgatási gyakornoki állás szervezése tárgyában hozott határozata.

— **Baranya és Pécs kiűrtése.** A pécsi utolsó napok eseményei arra engednek következtetni, hogy Baranya kiűrtésének kérdése nemcsak aktuális lett, de minden reményünk meglehet arra, hogy rövidesen be is következik.

— **A pacsai kerület képviselőjelöltségét,** mint a mult számunkban közöltük a kerület 21 községének népes küldöttsége felajánlotta lapunk felelős szerkesztőjének, Zsilavy Sándornak. Felelős szerkesztőnk alapos megfontolás tárgyává tette a választó polgárság kérelmét s az elmúlt napokban közölte a választókkal, hogy sokoldalú elfoglaltságára való tekintettel a neki oly meleg ragaszkodással felajánlott jelöltséget el nem fogadhatja.

— **Szűcs Dezső nemzetgyűlési képviselő esküvéje.** Fényes esküvő színhelye volt f. hó 10-én, pénteken délelőtt 1/2 10 órakor a református templom. Szűcs Dezső, a pápai kerület nemzetgyűlési képviselője tartotta esküvőjét Csoknyay Rózsi úrhölgygel, Csoknyay Károly v. főjegyző bájos, nagyműveltségű leányával. Megjelent az esküvőn a városi tanács, élén Tenzlinger József dr. polgármesterrel, a keresztényszocialista párt intéző-bizottsága, a hivatalok és az ünnepeket képviselő volt tanártársai, azonkívül nagyszámu közönség, akik szerencsekívánataikkal halmozták el az új párt. Az eskütétel a képviselő édes atyja, Szűcs Dezső csajági ref. lelkes végzte.

— **Évzáró ünnep.** A református nőnevelő-intézet június 12-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel az intézet dísztermében évzáró ünnepet tart. Az ünnepély keretében dr. Körös Endre intézeti igazgató tart Czike Lajos felett emlékbeszédet, az évzáró beszédet pedig Németh István püspök mondja.

— **Gidia Buccarini hangversenye.** Gidia Buccarini olasz operaénekesnő és drámai koloratur lapunk mult számában jelzett hangversenyét e hó 15-én, szerdán este fél 9 (fél 21) órai kezdettel fogja megtartani a Városi Színházban. Másorán Verdi, Puccini és Donizetti „Ernani”, „A bohémek”, „Rigoletto”, „Lammermoori Lucsia”, „Butterfly asszony”, „Tosca” és „La traviata” operáinak részletei szerepelnek. Helyárak: nagypáholy 270 K, kispáholy 240 K, támlásszék 60 K, zártszék I—IV. sor 48 K, II. rendű zártszék 36 K, erkély I. sor 60 K, erkély II. sor 45 K, karzati ülő I—III. sor 30 K, karzati ülő IV—VI. sor 24 K, erkély álló 15 K, karzati álló 10 K. Jegyek előre váltathatók Goldberg Gyula papirkereskedésében, előadás napján pedig d. e. 10 órától a színházi pénztárnál.

— **A tisztviselők Kertváros Egyesületének** elnöksége értesíti tagjait, hogy f. hó 13-án, hétfőn este 7 órakor az áll. polgári leányiskola rajztermében közgyűlés lesz, melynek tárgya a házhelyre rendező bizottság bevégzett munkájáról való beszámolás. Egyben kéri az elnökség azt a f. tagot, aki a földmivélsügyi minisztertől visszajött kérvényt a főjegyzői irodából átvette, hogy azt sziveskedjék a közgyűlésre elhozni.

— **A pápai hadviselt iparosok** intézőbizottsága tisztelettel felkéri az összes iparos urakat és iparos özvegyeket, hogy f. hó 12-én, vasárnap (d. u. 2) 14 órakor az ipartestület helyiségében megjelenni sziveskedjenek. Tárgysorozat: A hadviselt iparosok egyesületének megalakítása, temetkezési együlettel kapcsolatban. Elnök, két alelnök, jegyző, pénztáros ideiglenes megválasztása, az alapszabályok felolvasása, tagdíjak megállapítása, egyéb indítványok. Tisztelettel az intézőbizottság.

— **Három halálos ítélet.** Mint Kassáról jelentik: a Levente és társai elleni perben ma hirdették ki az ítéletet. Levente főhadnagyot, Obsut tartalékos hadnagyot és Thainer fodrászt kötél általi halálra, a többi vádlottat pedig egy — tizenkét évi szigorított börtönrre ítélte el a cseh bíróság azért, mert a vád szerint a cseh köztársaság ellen kémkedtek.

— **Kerti mulatság.** Úgy erkölcsi, mint anyagi tekintetben kitűnően sikerült nyári mulatságot rendezett folyó évi június hó 5-én, vasárnap a m. kir. földmives-iskola ifjúságának gazdaköre, gróf Jankovich Bésán Endréné fővédnöksége alatt, ki a családjában előfordult megbetegedés miatt, a közönség legnagyobb sajnálatára, személyes megjelenésében akadályozva volt. A mulatság az erre a célra gyönyörűen előkészített és villanyvilágítással berendezett iskolai parkban tartott meg. A mulatságnak az időjárás is igazán kedvezett, úgy, hogy azon a város társadalmának minden osztálya nagy számban vett részt. Volt szépségverseny, melyet Németh Margitka, világposta, melyet Mayer Iduka nyert meg egy-egy gyönyörű virágkosárral. Két darab malac is ki-sorsoltatott. Ezenkívül éjfélkor igen szép tűzijáték volt. A vendégek Horváth Karcsi zenekara mellett oly jól érezték magukat, hogy reggel 6 órakor is alig hagyták a táncot abba. Ezen jókedvhez nagyban hozzájárult Sipiczky János helybeli vendéglobus izletes ételeivel és kitzűnő boráival. A mulatság a gazdakör és a szegénysorsu tanulók javára igen jó eredményel zárult.

— **Hadviselt iparosok táncmulatsága.** A pápai hadviselt iparosok f. hó 26-án, rossz idő esetén július hó 3-án, 75%-ában saját alapjuk javára, 25%-ában az elesett és fogságban levő szegénysorsu iparosok özvegyei és árvái javára, konfetti- és szerepintcsatával, világpostával, tekeversennyel egybekötött zártkörű táncvigalmat rendez. A tekeverseny kezdete 13 órakor, vége pont 20 órakor. I. díj egy választómalac, II. díj egy pecsenyemalac, III. díj 100 darab cigaretta. Három dobás ára 5 korona. Az intéző-bizottság.

— **A pápai kisiparosok házhelyigénylő csoportja** e hó 12-én d. u. 4 órakor az ipartestület helyiségében fontos értekezletet tart, melyre a csoport tagjait ez úton is meghívja a Vezetőség.

— **Új bevándorlási törvény Amerikában.** Az új bevándorlási törvény június hó 3-án lépett életbe Amerikában, mely kimondja, hogy az eddig bevándorolt, illetve letelepült különféle nemzetiségek számarányának megfelelő havi három százalék új bevándorlót engednek Amerikába. A bevándorlók számának ellenőrzése végett egy állandó szervezet működik, mely összekötötést tart fenn a külföldön levő amerikai konzulátusi hivatalokkal. Ezek a konzulátusok pontosan jelentik a kivándorlók számát, viszont az amerikai hatóságok közlik a még beengedhető bevándorlók számát.

— **Hadiárvák alkalmazása.** A Jankovich-Bésán grófi uradalom giczi uradalmának cementgyárában napi 50 K fizetéssel és lakással díjazva mintegy tizenöt 14—15 éves hadiárva nyer alkalmazást. Érdeklődők forduljanak a Hadrő helyi irodájához, vagy az uradalom titkári irodájához.

— **A hatósági huskimérőkben** június 11-től kezdve a sertésűs 56 K, szalonna 60 K, háj 70 K, zsír 80 K kilogrammonként.

— **Álomkóros lovak.** A fejrémegyei Csörzs és Tács községekben a járási állatorvos néhány lovon rendkívül ritka, eddig alig ismert betegséget állapított meg. Ez a betegség, melyet tudományosan tenyészbetegségnek neveznek, azonos azzal a betegséggel, melynek bacillusai az afrikai négeréken álmokorság esetében észlelhetők. Miután a betegség gyógyítására feltétlenül hatékony gyógyszer ezidő szerint még nincs, a rendkívül veszedelmes betegség lehető elterjedésének elkerülése céljából a nevezett községeket a legszigorúbb zár alá vették.

Vendéglő-átvétel.

Tisztelettel értesítem Pápa város és vidéke nagyrédmű közön-
ségét, hogy az Árok- és Anyos Pál-utcák sarkán levő

Fehérlő-vendéglőt

folyó hó 1-én átvettem, s azt saját nevem alatt tovább vezetem.

Elsőrendű somlói és balatonmelléki borok, friss sörök, kitűnő magyaros ételek és pontos kiszolgálás.

Szives pártfogást kér **STRAUB MIHÁLY** vendéglős.

— **Munkabérmegállapítás.** A kormány kiadott rendelete értelmében az alispán állapítja meg kormányrendelet által kiszabott irányár szemelött tartásával azokat a munkabéreket, amelyeknél, sem a munkaadó kevesebbet nem adhat, sem a mezőgazdasági munkás többet nem kérhet. A kormányrendelet szerint napkeltétől napnyugtáig egy férfimunkás napi 55 koronát, női munkás 30 koronát gyermek és leány napszámos 20 koronát kereshet naponként. Az alispánnak jogában áll a napi béreket, a helyi viszonyokhoz mérten emelni vagy csökkenteni.

— **Megégette a feleségét.** Vadállati kegyetlenséggel pusztította el feleségét Benzsel János megyasszói földműves. A munkában elfáradt asszonyt a mezőn kapavágásokkal és rugásokkal félig-meddig agyonütötte, azután szalmát rakott rá és meggyújtotta. Az elvetemült gyilkosnak ügyét most tárgyalta a sátoraljaiújlyei törvényszék statáriális bírósága, ahol Benzsel beismerte tettét, de azzal védekezett, hogy a menyé, özv. Bencze Károlyné ösztönzésére követte el azt, mivel régebben benső viszonya volt. Benczené tagadta a terhére rótt bűncselekményt és ezt egy tanu sem tudta igazolni. Egész napi tárgyalás után a statáriális bíróság úgy határozott, hogy a gyilkosság ügyét rendes bírói eljárásra utasítja.

Szerkesztő: **Dienes Sándor.**

Laptulajdonos: **Zsilly Sándor.**

Pápa, 1921 Főiskolai könyvnyomda.

Árverési hirdetmény.

A tószokberéndi róm. kath. hitközség tulajdonát képező

korecsma

1921 október 1. kezdettel nyilvános árverésen 3. évre 1921 június 29-én délután 3 órakor bérle lesz adva.

Az árverési feltételek a községi bírónál bármikor megtekinthetők.

Előjáróság.

Eladó a pápai Öreghegy legszebb pontján (a városhoz 10 perc)

3 hold szőlő

(kilátás 100–120 hl. termésre), nagy gyümölcsös szép terméssel, télen-nyáron lakható szép úri lak, présház és felszerelése, istálló, kocsiszin.

Bővebbet Hénel Gusztáv tulajdonosnál Pápán, Vörösmarty-utca 15.

Ugyanitt eladó egy ebédő- és hálóberendezés.

Pápa melletti Báróczi-hegyen

18.400 □-öl szántóföld

egyben és parcellázva is eladó.

Érdeklődők forduljanak

SZÜCS LAJOS molnármesterhez Pápa.

KIS TIVADAR könyv- és papírkereskedésében

egy fiu jó fizetéssel

tanoncúl felvétetik.

Szén!

A Pápa vidéki Kőszénbánya vállalat **nagygannai telepén** nagyon jó minőségű

szén kapható

100 kg. ára 100 korona. Különösen ajánljuk a cséplőgépjel tulajdonosok figyelmébe! Megrendelést elfogad Szabó Jenő igazgató Döbröntén.

A vállalat nevében:

Szabó Jenő és Macsek Ferenc igazgatók.

Hornycementeserép

kapható

KUNT TESTVÉREK

építőmestereknél PÁPA, Kertsor-utca 27.

Egy szoptatós dajka

azonnal felvétetik keresztény úri családhoz jó fizetéssel. — Bejáró is lehet.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Pápa melletti Báróczi-hegyen

60 hold föld

egyben vagy parcellázva eladó.

Érdeklődni lehet Szücs Lajos molnármesternél Pápa.

Sarokház,

mely gazdálkodási és üzleti célokra kiválóan alkalmas **szabadkézből eladó.**

Cim a kiadóhivatalban.

Magán, községi, köz, vagy uradalmi lakások, gazdasági épületek

építését és javítását elvállalom.

Cementmunkákat a legjobb kivitelben jutányos áron készítik. Költségvetésekkel és utbaigazításokkal szolgálok.

TURI LAJOS kőművesmester Oroszi, Veszprém m.

Vállus keszthelyi járásban SZÜTS LÁSZLÓ kitanító

négy szőlőmunkást keres

(esetleg menekültek is lehetnek, mint munkabíró férj és feleség is) 4–5 hónapra, akik úgy a szőlő, mint a mezei munkát elvégeznék. Kapnának lakást, élelmezést és havi, vagy napi bérösszeget.

KIS TIVADAR könyvkötészetében egy fiu jó fizetéssel tanoncúl felvétetik.

Fenyődeszkát,

lécet, hevedert, faragott és metszett gerendát, épületfát, fenyőrudakat, faszindelyt, tölgy-, kőris- és bükkfadeszkát és padlót, nyírfarudat, keréktalpat és küllőt, cserépszindelyt, portland-cementet, tetőfedőlemezt

állandóan raktáron tart s legolcsóbban szállít

Grünwald Testvérek

fakereskedése

Pápa, Árok-utca 9. — Telefon 35.

Ventillátorok.

Dinamók.

Kapcsolótáblák.

SOMOGYI JÓZSEF

elektrotechnikai vállalata és műszaki irodája Pápa, Felső Hosszu-utca 7. szám.

Villianszereléseket, átalakításokat s mindentféle, szakmába vágó javításokat eszközölök.

Műmók, gazdaságok villanyvilágítására való berendezését azonnal végrehajtom. Költségvetéseket és rajzokat kidolgozok.

Csengők.

Fűző- és fűtőkészülékek.

Házitelefon.